

О.В. Топоркова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Т.О. Євлаш, канд. екон. наук, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

АНАЛІЗ ВІДОБРАЖЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ В ПРИМІТКАХ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

В Примітках до фінансової звітності відображається інформація про дебіторську заборгованість як за товари, роботи та послуги (рядок 940), так і за іншу поточну дебіторську заборгованість (рядок 950), у тому числі за строкам непогашення (до 12 місяців; від 12 до 18 місяців; від 18 до 36 місяців) (розділ IX). Також, зазначається сума списаної у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості (рядок 951) та окремо вказується заборгованість із пов'язаними сторонами (рядок 952 виокремлюється з рядків 940 та 950).

Залишок на початок року резерву сумнівних боргів (рядок 775) знаходить свої відображення у VII розділі «Забезпечення й резерви», де також вказується сума його нарахування (створення) та використання у звітному році. Відрахування до резерву сумнівних боргів зазначено у складі інших операційних доходів та витрат в V розділі «Доходи і витрати» (рядок 491).

Крім того, наводиться перелік інформації про дебіторську заборгованість у розрізі довгострокової дебіторської заборгованості (перелік дебіторів і сум; метод визначення резерву сумнівних боргів; залишок резерву сумнівних боргів за кожною статтею поточної дебіторської заборгованості, його утворення та використання у звітному періоді.

Для досягнення більшої інформативності та відповідності діючому законодавству надано пропозиції стосовно удосконалення форми та змісту надання інформації про дебіторську заборгованість у Примітках до річної фінансової звітності (табл.).

У формі враховано, що у разі перевищення 12 місяців з дати балансу поточна дебіторська заборгованість набуває статусу довгострокової, тобто потребує переведення до іншого виду дебіторської заборгованості, тому за строками непогашення, що перевищують 12 місяців необхідно обліковувати довгострокову дебіторську заборгованість.

Окрім того, запропоновано виділяти заборгованість нерезидентів із загального обсягу довгострокової та поточної дебіторської заборгованості.

У поясненні до Приміток до річної фінансової звітності необхідно здійснювати розподіл та систематизацію дебіторської

заборгованості нерезидентів у розрізі країн близького та далекого зарубіжжя. Для збільшення інформативності Приміток, необхідно розкрити складові іншої поточної дебіторської заборгованості, адже у жодній з форм фінансової звітності цього не здійснено.

Таблиця

Інформація про дебіторську заборгованість у Примітках до фінансової звітності

Найменування показника	Всього на кінець року	у т. ч. за строками непогашення			
		До 12 місяців	Від 12 до 24 місяців	Від 24 до 36 місяців	Понад 36 місяців
Довгострокова дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, всього:					
у тому числі нерезидентів					
Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, всього:					
у тому числі нерезидентів					
Інша поточна дебіторська заборгованість					
У тому числі					
Розрахунки з підзвітними особами					
Розрахунки за претензіями					
Розрахунки з відшкодування завданих збитків					
Розрахунки за позичками членам кредитних спілок					
Розрахунки з іншими дебіторами (у т.ч. розрахунки з учасниками ПФГ)					

Крім того, актуально довідково враховувати суму всієї дебіторської заборгованості забезпеченої та незабезпеченої векселями (сальдо рахунку 36 як розрахунки з покупцями та замовниками незабезпечені векселями та сальдо рахунку 34 як розрахунки з покупцями та замовниками забезпечені векселями).